

Ми поділяємо думку науковців, які вважають, що негативний стан фізичного здоров'я та фізичної підготовленості фахівців фізичного виховання та спорту не дає їм змогу повністю реалізувати свій творчий потенціал.

Висновки. Отже, структурними компонентами професійної готовності майбутніх фахівців до фізичного виховання дітей дошкільного віку визначено: мотиваційний (сформованість інтересу й потреб до майбутньої професійної діяльності, у здоровому способі життя); когнітивно-діяльнісний (професійні знання, вміння та навички); особистісний (професійно значущі якості особистості); здоров'язбережний (стан фізичного здоров'я, рівень функціональної підготовленості організму) компоненти.

Для подальших досліджень із цієї проблеми вважаємо за потрібне вивчити етапи формування професійної готовності майбутніх фахівців до фізичного виховання дітей дошкільного віку в умовах факультетів фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Література

1. Даниленко Л.І. Інноваційний освітній менеджмент : навч. посіб. / Л.І. Даниленко. – К. : Главник, 2006. – С. 31.
2. Петренко С.А. Модель підготовки майбутнього вихователя до формування і основних рухових умінь та навичок у дошкільників / С.А. Петренко // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. – Глухів : ГДПУ, 2005. – Вип. 6. – С. 110–115.
3. Платонов К.К. Об изучении и формировании личности учащегося / К.К. Платонов. – М. : Высшая школа, 1966. – 224 с.
4. Разборова Л.И. Психологические особенности формирования готовности студентов педагогических вузов к работе в дошкольных учреждениях / Л.И. Разборова. – М. : Просвещение, 1979. – 67 с.
5. Семиченко В.А. Проблемы мотивации поведения и деятельности человека. Модульный курс психологии. Модуль “Направленность” / В.А. Семиченко. – К. : Миллениум, 2004. – С. 99.

КОШЕЛЕВА Н.Г.

НОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ У ВНЗ

Вітчизняна суспільна ситуація, яка склалася на початку ХХІ ст., характеризується трансформаційними тенденціями й високим рівнем невизначеності соціально-економічних процесів, їх мінливістю та постійними ускладненнями, що зумовлює необхідність перегляду й реформування цілей і змісту вищої економічної освіти. Результати аналізу практичного досвіду професійної підготовки майбутніх економістів у ВНЗ дали змогу виявити суперечності між традиційною технологією навчання, орієнтованою на здобуття студентами теоретичних знань з ряду дисциплін та вимогами професії вміти виконувати фахові функції й завдання, багато з яких мають проектний характер. При цьому зміст цих функцій і завдань є інтегрованим, вимагає сформованості в економістів не стільки диференційованих знань і умінь з певної дисципліни, скільки узагальнених способів дій, що забезпечують ефективне виконання професійної діяльності, – фахових компетенцій [3]. Незважаючи на увагу науковців до розробки дидактичних положень компетентнісного підходу (Н. Бібік, А. Вербицький, Е. Зеєр, Н. Кічук, О. Овчарук, А. Хуторський та інші) і наявний досвід їх запровадження в навчальну практику закладів освіти, залишається не повністю використаним значний потенціал застосування цього підходу в підготовці майбутніх економістів,

зокрема в аспекті формування у студентів проєктувальних економічних компетенцій. Завдяки наявності прямого зв'язку цих компетенцій зі змістом та способами здійснення майбутньої професійної діяльності ефективність їх формування набуває актуальності.

Друга виявлена нами суперечність полягає в тому, що випускники економічних ВНЗ при визначенні пріоритетів своєї майбутньої діяльності практично не виокремлюють як такі успішність її соціальної складової. Водночас зміст та сутність професійної діяльності вимагають сформованості у фахівців не лише професійної, а й соціальної компетентності, яку європейські експерти в галузі освіти визначають як інтегровану характеристику особистості, яка надає можливість людині активно взаємодіяти із соціумом, налагоджувати контакти з іншими соціальними суб'єктами, брати участь у соціально значущих проєктах та продуктивно виконувати соціальні ролі [2]. У зв'язку із цим слушними є пропозиції А. Вербицького щодо необхідності розробки й використання таких технологій навчання, які б забезпечували формування водночас і предметно-професійних, і соціальних якостей особистості майбутніх фахівців, тим самим даючи змогу подолати невідповідність між формами організації навчально-пізнавальної діяльності студентів та професійної діяльності фахівців [1].

Необхідність розв'язання зазначених суперечностей, неповна розробленість у педагогічній теорії і практиці відповідних методів і засобів навчання зумовили *мету статті* – розкрити сутність і способи формування інтегрованих фахових компетенцій майбутніх економістів з урахуванням як предметного, так і соціального змісту їх майбутньої професійної діяльності.

Для реалізації поставленої мети, перш за все, треба визначити перелік фахових компетенцій, необхідних для ефективного виконання функцій і завдань, які є типовими для конкретних економічних посад. Отже, вимагають аналізу та зіставлення, по-перше, зміст і способи здійснення економічної праці на цих посадах; по-друге, цілі, зміст і технології фахової підготовки економістів у ВНЗ. Результати аналізу дають змогу відзначити таке.

1. Для подальшого виділення типових фахових економічних завдань та відповідних компетенцій важливим є визначення основних функцій економістів, класифікація яких, на нашу думку, виглядає таким чином: базові функції (інформаційна, аналітико-діагностична, планова, обліково-контрольна, виконавська); спеціалізовані функції (прогнозна, проєктна, фінансова, мотиваційна, координаційно-управлінська, організаційна).

2. Багато з перелічених функцій мають проєктну спрямованість (про що свідчить їх зміст, відтворений у відповідних фахових завданнях). Можливими об'єктами проєктної діяльності економістів можуть бути: національна економіка в цілому, конкретна галузь, підгалузь, підприємство, організація, фірма, їх підрозділи (цехи, ділянки, відділи, сектори, бюро тощо), певний вид ресурсів, система показників, норм, нормативів тощо. Результатами проєктної діяльності економістів можуть бути: оптимальний варіант економічної стратегії об'єкта; прогноз економічного розвитку на певну перспективу (довгостроковий, середньостроковий, короткостроковий); план (перспективний, річний тощо); економічна програма оптимізації використання ресурсів (трудових, матеріальних, фі-

нансових), маркетингу і збуту продукції, забезпечення її конкурентоспроможності; техніко-економічне обґрунтування бізнес-планів, проектів інвестицій, інновацій; система заходів (або захід) щодо підвищення ефективності управління, обліку, звітності й контролю, організації виробництва та праці, зниження витрат, зростання прибутку й рентабельності; сукупність прогресивних техніко-економічних норм і нормативів тощо. Реалізація цих завдань вимагає наявності функціональних проектувальних умінь, які мають бути сформовані під час фахової підготовки економістів у ВНЗ. Нами зроблено спробу визначити основний склад цих умінь, фрагмент якого подано в табл. 1.

3. Галузеві стандарти, що регламентують цілі і зміст вищої економічної освіти (освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) й освітньо-професійна програма (ОПП) спеціальності 6.030504 “Економіка підприємства” [5; 6]), містять значний потенціал для формування в майбутніх економістів цілого комплексу проектувальних знань і вмінь, який може бути реалізований у процесі їх підготовки у вищих навчальних закладах при вивченні дисциплін різних циклів за проектною технологією. При аналізі ОКХ виявлено, що в ній присутній цілий комплекс типових завдань діяльності економістів, які мають проектний характер (що підтверджує значущість наявності у фахівців відповідних проектувальних умінь, вимагає відповідного змісту фахової підготовки економістів у ВНЗ і має бути відтворено в ОПП). Підсумки аналізу останньої показують наявність у ній (а відповідно, і в навчальних програмах нормативних дисциплін, що вивчаються майбутніми економістами) ряду цілей і завдань, пов’язаних з формуванням певних проектувальних знань і вмінь у студентів.

Таблиця 1

Основний склад функціональних проектувальних умінь економістів (фрагмент)

Функції економістів, що мають проектний характер	Завдання проектного змісту в економічній діяльності	Функціональні проектувальні вміння економістів
Аналітико-діагностична	Визначення перспектив розвитку підприємства	1. Уміння оцінювати джерела забезпечення організації всіма видами ресурсів 2. Уміння оцінювати економічний потенціал, тенденції й динаміку розвитку організації на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та спеціальних досліджень з використанням відповідних методик

Функції економістів, що мають проектний характер	Завдання проектного змісту в економічній діяльності	Функціональні проектувальні вміння економістів
Прогнозна	Економічне обґрунтування і прогнозування середньострокових показників	1. Уміння економічного обґрунтування та прогнозування середньострокових показників розвитку економіки в цілому. 2. Уміння прогнозувати обсяг випуску (реалізації) продукції, її асортимент (номенклатуру) на середньостроковий період
	Аналіз стану і динаміки попиту	1. Уміння визначати місткість ринку, прогнозувати попит на продукцію на середньостроковий період за відповідними методиками. 2. Уміння добирати й готувати матеріали для розробки маркетингового плану організації (підрозділу)
	Забезпечення необхідного рівня якості й конкурентоспроможності продукції	1. Уміння проводити моніторинг основних конкурентів організації на ринку, зокрема світовому. 2. Уміння забезпечувати конкурентоспроможність підприємства за допомогою аналізу макро- і мікросередовища організації, враховуючи державне регулювання й діяльність конкурентів. 3. Уміння прогнозувати заходи щодо підвищення конкурентоспроможності продукції на основі вивчення споживчих якостей продукції конкурентів

Функції економістів, що мають проектний характер	Завдання проектного змісту в економічній діяльності	Функціональні проектувальні вміння економістів
	Прогнозування діяльності організації	<p>1. Уміння розраховувати обсяги діяльності й динаміку розвитку організації на основі довгострокового прогнозу.</p> <p>2. Уміння прогнозувати, проектувати та здійснювати податкову політику підприємства.</p> <p>3. Уміння складати перспективні програми соціально-економічного розвитку на основі виконаного прогнозу</p>
Планова	Економічне обґрунтування поточних і оперативних планів діяльності	<p>1. Уміння обґрунтовувати програму виробництва й обсяги діяльності з урахуванням особливостей застосування натуральних і вартісних показників у різних галузях, використовуючи відповідні методики.</p> <p>2. Уміння коректувати обсяги, асортимент (номенклатуру) і сезонні ціни на продукцію за показниками сезонності</p>
	Планування потреби в ресурсах (матеріальних, фінансових, трудових)	<p>1. Уміння визначати потребу в матеріальних, трудових і фінансових ресурсах, необхідних для поточної діяльності, використовуючи матеріально-технічну документацію.</p> <p>2. Уміння обґрунтовувати шляхи економії ресурсів, визначивши ефективність їх використання на основі відповідних методик</p>

Функції економістів,	Завдання	Функціональні
----------------------	----------	---------------

що мають проектний характер	проектного змісту в економічній діяльності	проектувальні вміння економістів
	Планування розвитку і конкурентоспроможності організації	1. Уміння розраховувати продуктивність праці й обґрунтовувати заходи щодо її підвищення. 2. Уміння добирати та готувати матеріали для складання плану соціального розвитку колективу
	Розробка проекту бізнес-плану	Уміння розраховувати показники бізнес-плану (створення або реконструкції підприємства, освоєння виробництва нової продукції або видів діяльності, технічного переозброєння або реконструкції окремих виробництв) й оформляти проекти його розділів на основі діагностики внутрішніх підсистем і вивчення чинників зовнішнього середовища
Проектна	Моніторинг і впровадження нововведень та інвестиційних проектів	1. Уміння розробляти пропозиції щодо запровадження нововведень на основі їх моніторингу. 2. Уміння здійснювати урахування і контроль за запровадженням раціоналізаторських і новаторських пропозицій співробітників. 3. Уміння проводити техніко-економічне обґрунтування інвестиційних проектів. 4. Уміння вибирати об'єкти фінансових інвестицій

Продовження табл. 1

Функції економістів, що мають	Завдання проектного змісту	Функціональні проектувальні вміння
-------------------------------	----------------------------	------------------------------------

проектний характер	в економічній діяльності	економістів
	Розробка місії й стратегічних напрямів розвитку організації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміння формулювати місію організації з урахуванням її потенціалу на основі системного аналізу. 2. Уміння розробляти стратегічні цілі функціонування організаційних систем в умовах конкуренції. 3. Уміння розробляти стратегічні альтернативи розвитку організаційних систем з високим рівнем збалансованості їх складових на основі діагностики внутрішнього середовища організації й аналізу чинників зовнішнього середовища. 4. Уміння вибирати оптимальну стратегію з урахуванням прийняттого рівня ризику
Організаційна	Управління персоналом	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміння розробляти плани розвитку персоналу, формувати трудові резерви організації. 2. Уміння аналізувати згуртованість колективу й розробляти заходи щодо його стабілізації. 3. Уміння розробляти пропозиції щодо розподілу повноважень в управлінні підрозділом, використовуючи принципи й методи організації управлінської праці. 4. Уміння розробляти проект делегування повноважень в управлінні підрозділом на базі інформації про можливості підлеглих

Продовження табл. 1

Функції економістів, що мають проектний характер	Завдання проектного змісту в економічній діяльності	Функціональні проектувальні вміння економістів
--	---	--

	Розробка ефективних систем мотивації і оплати праці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміння розробляти й запроваджувати комплексні сучасні багатоаспектні мотиваційні заходи на основі аналізу потреб і інтересів співробітників. 2. Уміння проектувати і створювати умови для трудової самореалізації співробітників. 3. Уміння вибирати та розробляти ефективні форми й методи стимулювання
--	---	---

Такими, наприклад, є: набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави – при вивченні дисципліни “Макроекономіка”; формування здатності до творчого пошуку напрямів удосконалення маркетингової діяльності підприємства – при вивченні дисципліни “Маркетинг”; формування вмінь щодо управління працею та регулювання відносин у соціально-трудої сфері – при вивченні дисципліни “Економіка праці і соціально-трудої відносини” тощо, та водночас цей перелік може бути розширений і доповнений на основі визначення систематизованого складу економічних проектувальних умінь.

Водночас вважаємо, що формування в майбутніх економістів лише фахових проектувальних компетенцій є недостатнім навіть для виконання професійних функцій і завдань суто проектного характеру. Майбутні фахівці (економісти, фінансисти, підприємці, менеджери тощо) мають бути здатні не лише до застосування фахових знань і вмінь, а й до усвідомлення будь-якої проблеми в широкому світоглядному контексті, до врахування можливих соціальних наслідків прийнятих рішень, гуманного запровадження інновацій і технологій. У зв’язку із цим визначним є те, що в економічно розвинутих країнах ЄС провідні експерти в галузі освіти (наприклад, Міжнародна комісія Ради Європи) приділяють велику увагу формуванню вмінь особистості діяти в сучасному суспільстві, здатності піклуватися про права й інтереси інших осіб при здійсненні власної діяльності, спроможності успішно функціонувати в соціально різномірних групах (взаємодіяти, співпрацювати, вирішувати конфлікти) [2]. Відповідно, у процесі підготовки економістів у ВНЗ проектування соціального змісту їх майбутньої діяльності має проходити паралельно з проектуванням її предметного змісту та формувати здатність працювати в колективі, бути керівниками, менеджерами, організаторами; виробляти вміння спільного пошуку й прийняття рішень, навички ефективної взаємодії з колегами, підлеглими та керівництвом [7].

Для реалізації цього завдання зручно використовувати як певні цільові орієнтири підготовки економістів аналітичні професіограми первинних економічних посад. Професіограма – це опис у формі таблиці або графіка певного виду фахової діяльності в конкретних виробничих умовах, що містить сукупність технологічних, соціальних, соціально-психологічних характеристик спеціальності, опис виробничих процесів і професійних завдань; медико-фізіологічні й санітарні характеристики умов праці з переліком свідчень і протипоказань; вимоги професій до індивідуальних особливостей та професійно важливих якостей людей. Орієнтовна структу-

ра професіограми наведена в [9], її основними розділами є такі: операціонально-технологічна структура професії (посадові обов'язки, або технологічні операції, операціонально-технологічні дії, нормативно орієнтовні основи виконання дій); психологічна структура фахової діяльності (цілі фахових дій, психологічна характеристика дій, психологічні та психофізіологічні процеси, професійно важливі якості). Проектування змісту й способів виконання майбутньої фахової діяльності, що ґрунтується на відповідних професіограмах, дає змогу формувати водночас і фахові проектувальні компетенції, і необхідні соціальні якості майбутніх економістів. Для визначення можливих способів формування цих компетенцій та якостей на основі професіограм пропонуємо приклад з авторського досвіду, наведений у [4, с. 60–63]. Нами було розроблено варіант аналітичної професіограми економіста відділу праці промислового підприємства, де наведено детальний опис компетенцій, необхідних для виконання таких фахових завдань, як: розробка проектів перспективних та річних планів підприємства з праці; складання штатних розписів підприємства; здійснення контролю у сфері праці та заробітної плати підприємства.

Формування зазначених компетенцій передбачає засвоєння майбутніми економістами змісту і способів виконання відповідних фахових завдань. Із цією метою нами розроблено та представлено в [4] комплексне завдання, складові якого виконуються студентами при вивченні дисциплін: “Психологія праці”, “Соціологія праці”, “Економіка праці і соціально-трудових відносин” тощо і спрямовані не тільки на засвоєння змісту необхідних операцій, а й на формування професійно важливих психологічних якостей, перелік яких зумовлений психологічною структурою діяльності економіста відділу праці. Фрагмент розробленої професіограми подано в табл. 2.

Після ознайомлення студентів зі змістом цієї професіограми їм пропонували отримати інтерв'ю у фахівців, які працюють на відповідних посадах підприємств, що є базами практики ВНЗ, за орієнтовним планом:

1. Як називається робота, у чому її сутність?
2. Яка ефективність і мета роботи?
3. Що є предметом праці?
4. У який спосіб виконується робота?
5. На основі чого вона здійснюється?
6. Які професійно важливі якості необхідні для роботи?
7. Які критерії оцінювання результатів праці?
8. Яка кваліфікація потрібна для роботи?
9. За допомогою яких засобів виконується робота?
10. В яких умовах виконується робота?
11. Яка організація праці?
12. Яка кооперація праці?
13. Яка інтенсивність праці?
14. Які моменти небезпеки та відповідальності наявні в процесі роботи?
15. Яку вигоду дає робота працівникові?
16. Які вимоги й обмеження характерні для роботи?

Завершальним етапом цієї роботи було проведення ділової гри “Розробка проекту плану праці та заробітної плати”. Рольові функції, передбачені грою, і проектний характер завдань гри повністю відповідають справжнім функціям та завданням працівників відділу праці й зарплати, а отже, формують не лише фахові (зокрема, проектувальні) компетенції, а й здатність до співпраці, спільного розв’язання проблем, роботи в “команді”, регуляції власних психічних станів, увагу та толерантність до колег по роботі, вміння адекватно сприймати зауваження й відповідно корегувати власну діяльність. Серед соціальних компетенцій, що мають бути сформовані в майбутніх економістів, найважливішими вважаємо: уміння контролювати свої емоції (самовладання), надихати колег на плідну працю, приймати відповідальні рішення в значущих ситуаціях (лідерство), нести відповідальність за здійснені дії, вчинки та їх наслідки стосовно колективу (соціальна відповідальність), оцінювати власні переваги й недоліки (самооцінка); здатність до встановлення контактів (комунікабельність), розуміння людей, співпереживання їм (емпатія); готовність до взаємодії і співробітництва (колективізм); потребу жити серед людей і для людей (соціальна активність) [8]. Коротка характеристика гри, поданої в [4, с. 131–137], полягає в тому, що в її процесі моделюються типові фахові завдання, які вирішують економісти відділу праці та зарплати. Кожну підгрупу економістів очолює старший економіст, якого обирають студенти. Функції старшого економіста полягають у тому, що він організує й надає допомогу економістам, сприяє повному використанню робочого часу, виставляє оцінки, виявляє в ході гри свої організаторські здібності. Перша підгрупа виконує розрахунки балансу робочого часу, трудомісткості готової продукції й чисельності робітників. Друга підгрупа виконує розрахунки фонду зарплати робітників-почасовиків, фонду зарплати робітників-відрядників і річного фонду зарплати робітників. Розрахувавши в підгрупах індивідуальні завдання, група студентів проектує план праці та зарплати. Таким чином, студенти отримують цілісне уявлення про виконання цього фахового завдання й зміст та способи роботи економіста з праці. Проектна технологія роботи забезпечує актуалізацію значної кількості потенційних властивостей особистості студента: спілкувальних, мотиваційних, характерологічних, самосвідомісних, досвідних, інтелектуальних, психофізіологічних тощо.

Викладачі, які брали участь у роботі, відзначили, що в результаті її виконання: узагальнено й систематизовано знання та відпрацьовано практичні вміння студентів, які стосуються змісту й способів діяльності економістів відділу праці та заробітної плати; дістали значного розвитку соціальні якості майбутніх економістів, необхідні для здійснення цього виду професійної діяльності; завдяки проектуванню змісту і способів виконання реальних фахових завдань та відповідних алгоритмів фахових дій значно розширено й удосконалено комплекс проектувальних компетенцій майбутніх економістів.

Подальші напрями проектування майбутніми економістами змісту і способів виконання фахової діяльності можуть базуватися на професіограмах економіста з планування; економіста з обліку та аналізу господарської діяльності; економіста з матеріально-технічного забезпечення; економіста зі збуту тощо.

Висновки. Отже, проектування майбутніми економістами змісту і способів виконання фахової діяльності на основі відповідних професіограм забезпе-

чує засвоєння студентами як предметного, так і соціального змісту майбутньої професії, є одним з варіантів усунення суперечностей між змістом і формами професійної діяльності економістів та технологіями їх фахової підготовки у ВНЗ, сприяє підвищенню ефективності вищої економічної освіти.

Література

1. Вербицкий А. Контекстное обучение в компетентностном подходе / А. Вербицкий // Высшее образование в России. – 2006. – № 11. – С. 39–45.
2. Зарубінська І.Б. Соціальний інтелект та його діагностика: історичний аспект / І.Б. Зарубінська // Наукові записки : збірник наукових статей / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова / [укл. П.В. Дмитренко, Л.Л. Макаренко]. – К. : Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2008. – Вип. LXXVIII (78). – 268 с.
3. Зеер Э. Идентификация универсальных компетенций выпускников работодателем / Э. Зеер, Д. Заводчиков // Высшее образование в России. – 2007. – № 11. – С. 39–45.
4. Кошелева Н.Г. Педагогічні основи проектування фахової економічної діяльності : навч.-метод. посіб. для викладачів і студ. економ. ВНЗ / Н.Г. Кошелева. – Донецьк : ДонУЕП, 2009. – 240 с.
5. Освітньо-кваліфікаційні характеристики молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста і магістра спеціальності “Економіка підприємства” напряму підготовки 0501 – “Економіка і підприємництво” / М-во освіти і науки України. – К. : КНЕУ, 2004. – 58 с.
6. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501 – “Економіка і підприємництво” / М-во освіти і науки України. – К. : КНЕУ, 2006. – 128 с.
7. Педагогические технологии : учеб. пособие для студ. пед. спец. / [ред. В.С. Кукушин]. – Ростов н/Д : Март, 2002. – 320 с.
8. Разуменко Д.О. Професійно важливі особистісні якості майбутнього спеціаліста / Д.О. Разуменко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : збірник наукових праць. – Х. : ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, 2001. – № 29. – С. 29–32.
9. Толочек В.А. Современная психология труда : учеб. пособ. / В.А. Толочек. – СПб. : Питер, 2006. – 479 с.

КУДИНОВ М.В.

ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОСЛІДЖЕНОСТІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО СИСТЕМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

На сьогодні інженерно-педагогічна освіта – складова професійно-педагогічної – стає однією з ключових ланок, що визначають якість і перспективи розвитку всієї системи освіти. У 1996 р. Указом Президента України затверджено “Основні напрямки реформування системи професійно-технічної освіти України”, що передбачають повернення до системи інженерно-педагогічних факультетів при великих технічних ВНЗ. Така система дала можливість поліпшити регіональну підготовку спеціалістів. Роль координаційного методичного центру для таких факультетів належить УПА. Одночасно було створено навчальний комплекс “Педагог”, що об’єднав УПА, всі індустріально-педагогічні технікуми й коледжі для координації методичної та виховної роботи, спільних видань навчальної літератури, проведення наукових досліджень у галузі професійної педагогіки та психології.

У 2001 р. на базі Бердянського державного педагогічного університету створено факультет комп’ютерних технологій та систем (далі – КТС), на якому здійснюють підготовку студентів інженерно-педагогічних спеціальностей у галузі комп’ютерних технологій за спеціальностями 6.010100 – Професійне навчання. “Комп’ютерні технології в управлінні та навчанні”, “Комп’ютерні системи та мережі”, “Обробка і захист інформації в комп’ютерних системах і мережах”. У 2010 р. на основі злиття цього факультету з економічним факульте-